

INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ V ČR

STAV ZA 1. POLOLETÍ 2022

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

PŘEDMĚTEM DISKUSE U KULATÉHO STOLU

- I. PODNIKATELSKÉ INSOLVENCE
- II. OBČANSKÉ INSOLVENCE
- III. PREDIKCE VÝVOJE A NÁVRHY POSTUPU

I. PODNIKATELSKÉ INSOLVENCE

A. INSOLVENČNÍ NÁVRHY

ŽIVNOSTNÍCI

1. pololetí 2021	3.466
------------------	-------

1. pololetí 2022	3.007*
------------------	--------

FIRMY

1. pololetí 2021	498
------------------	-----

1. pololetí 2022	538*
------------------	------

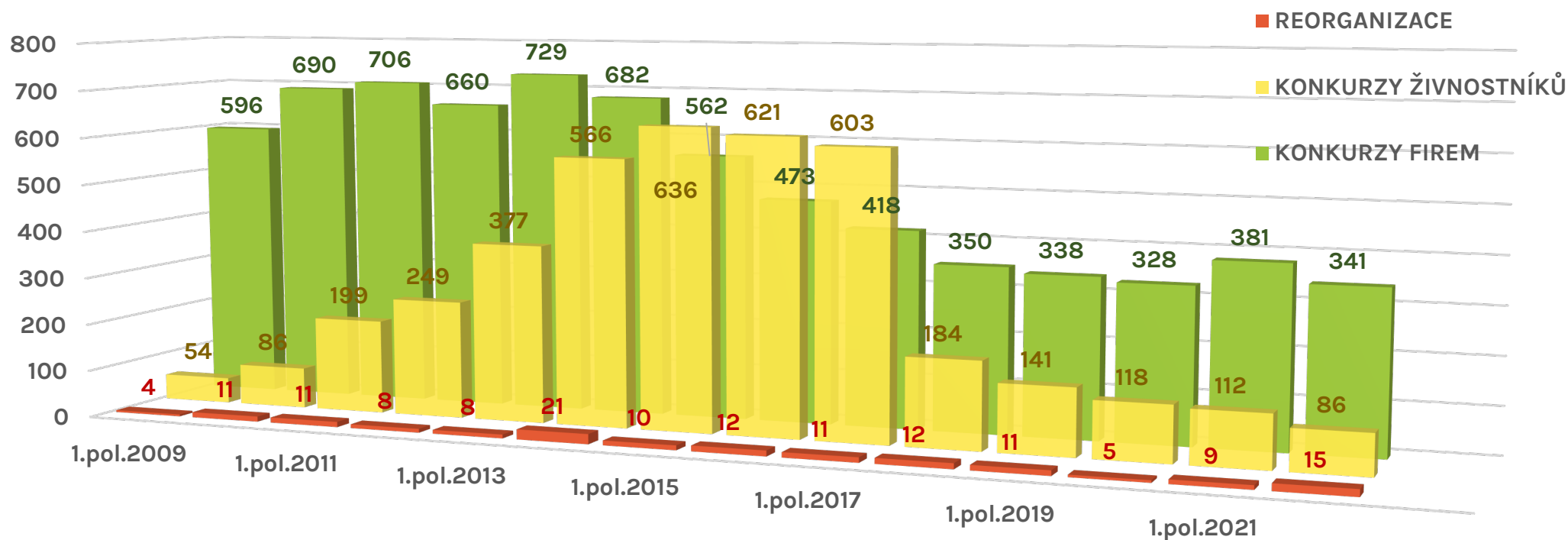
(*) údaje za 1. pol. 2022 jsou předběžné, údaje podle osob nikoli podle spisových značek
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

B. PROHLÁŠENÉ INSOLVENCE

	1. POLOLETÍ 2021	1. POLOLETÍ 2022
PROHLÁŠENÉ KONKURZY ŽIVNOSTNÍKŮ	112	86*
PROHLÁŠENÉ KONKURZY FIREM	382	341*
POVOLENÉ REORGANIZACE	9	15*

(*) údaje za 1. pol. 2022 jsou předběžné, údaje podle osob nikoli podle spisových značek
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

PROHLÁŠENÉ PODNIKATELSKÉ INSOLVENCE ZA 1. POL. LET 2008 – 2022

Pokles prohlášených konkurzů živnostníků souvisí s možností dlužníků vstoupit do oddlužení.
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

C. ŽIVÉ PODNIKATELSKÉ INSOLVENCE K 28. 6. 2022

ŽIVNOSTNÍCI V KONKURZU

881*

FIRMY V KONKURZU

2.686*

REORGANIZACE

37*

(*) údaje za 1. pol. 2022 jsou předběžné, údaje podle osob nikoli podle spisových značek
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

ZASAŽENOST

ŽIVNOSTNÍCI

aktuální počet živnostníků v konkurzu (881)
ku aktivním živnostníkům (1,1 mil.)
= 0,08 %

FIRMY V KONKURZU

aktuální počet firem v konkurzu (2.686)
ku aktivním firmám (470 tis.) = 0,57 %

REORGANIZACE

aktuální počet firem a živnostníků v
reorganizaci (37) ku aktivním firmám
a živnostníkům (1,6 mil.) = 0,0023 %

D. KOMENTÁŘ KE STAVU PODNIKATELSKÝCH INSOLVENCÍ

Počty insolvenčních návrhů i prohlášených podnikatelských insolvencí se oproti stejnému období minulého roku drží na podobně nízké úrovni. Velikost podnikatelských subjektů i jejich odvětvová struktura se příliš neliší od průměru minulých let.

Jako indikátor krizového období tak lze označit pouze moratoria – institut ochrany dlužníků proti věřitelům. V letech 2020 a 2021 bylo soudem prohlášeno 146 moratorií proti 139 dlužníkům (některým subjektům opakovaně). Ze 139 subjektů je již 51 % dotčeno úpadkem nebo se v něm nachází. 49 % zatím podnikatelsky existuje. (Pro porovnání s minulou krizí – z 18 moratorií z roku 2009 „přežilo“ 5 dlužníků, tj. 28 %.)

Vysvětlení nízkých počtů insolvencí lze nalézt v podpoře, které se v období COVIDU dostávalo podnikatelským subjektům ze strany státu.

II. OBČANSKÉ INSOLVENCE

A. INSOLVENČNÍ NÁVRHY

OBČANÉ (FYZICKÉ OSOBY)

1. pololetí 2021	9.099
------------------	-------

1. pololetí 2022	8.035*
------------------	--------

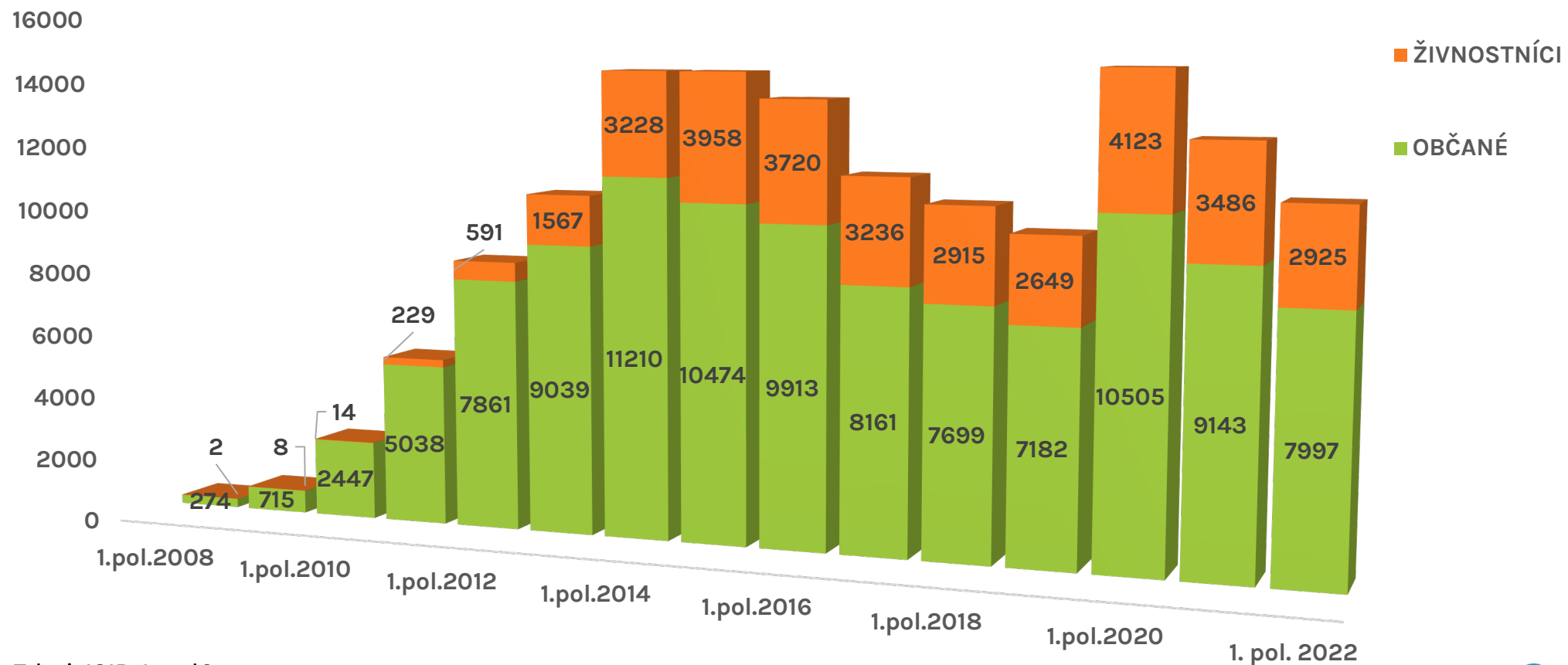
(*) údaje za 1. pol. 2022 jsou předběžné, údaje podle osob nikoli podle spisových značek
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

B. PROHLÁŠENÉ INSOLVENCE

	1. POLOLETÍ 2021	1. POLOLETÍ 2022
POVOLENÁ ODDLUŽENÍ (VČETNĚ ŽIVNOSTNÍKŮ)	12.630	10.922*
PROHLÁŠENÉ KONKURZY OBČANŮ	144	91*

(*) údaje za 1. pol. 2022 jsou předběžné, údaje podle osob nikoli podle spisových značek
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

POVOLENÁ ODDLUŽENÍ OBČANŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ZA 1. POL. LET 2008 - 2022

Zdroj: ISIR, InsolCentrum

C. ŽIVÁ ODDLUŽENÍ K 28.6.2022

CELKEM

109.935*

OBČANÉ

78.445*

ŽIVNOSTNÍCI

31.487*

FIRMY (SPOLKY)

3*

ZASAŽENOST

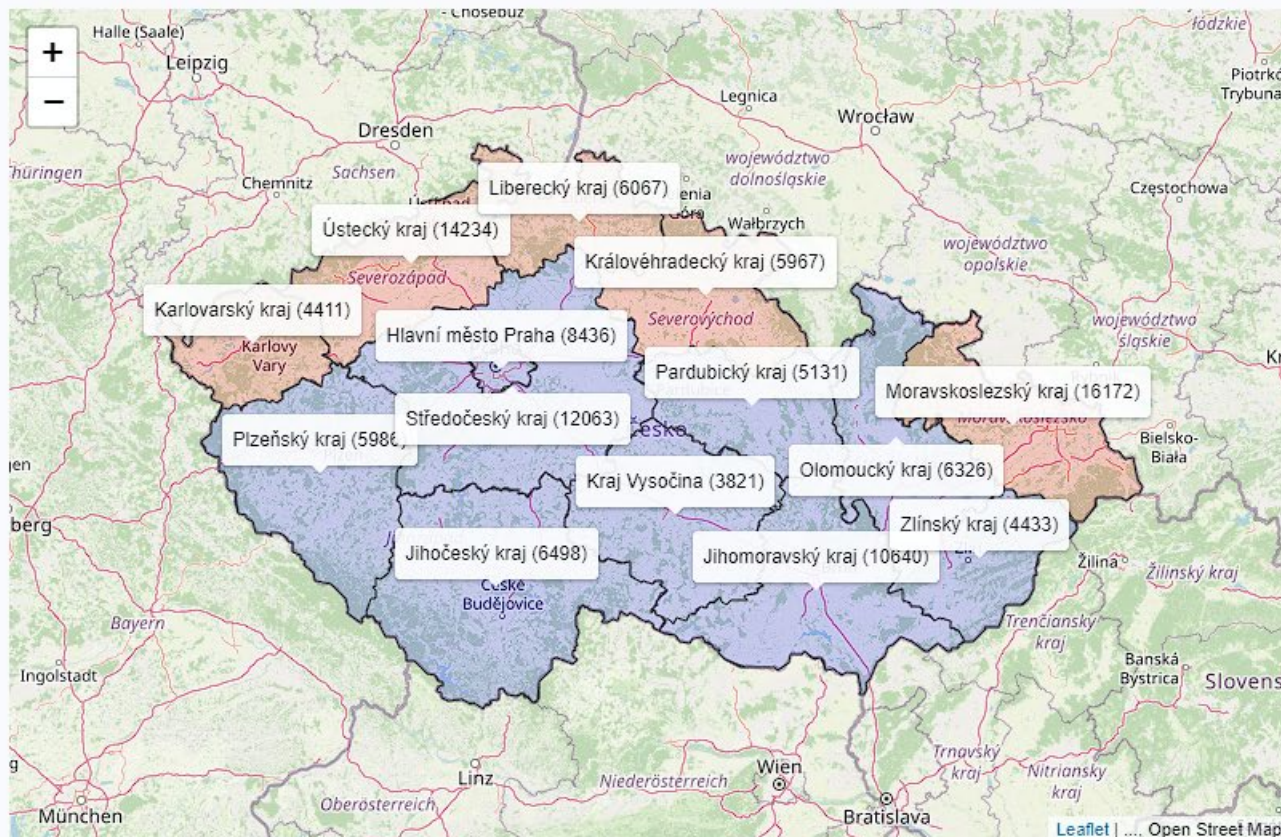
počet osob
v oddlužení
ku počtu obyvatel
ČR nad 15 let
(8,7 mil.) = 1,27 %

(*) údaje za 1. pol. 2022 jsou předběžné, údaje podle osob nikoli podle spisových značek
Zdroj: ISIR, MV, InsolCentrum

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

MAPA | INSODATA

DATA K 31.3.2022

● nadprůměrná zasaženost v zobrazené lokalitě ● podprůměrná zasaženost v zobrazené lokalitě ● bez insolvence

i Aktuálně má **457** dlužníků adresu bydliště v zahraničí. Tyto subjekty nejsou zobrazeny v mapě, ale jsou započítány do statistik za Českou republiku.

ČESKÁ REPUBLIKA

Celkem v oddlužení		110 642
Počet obyvatel nad 15 let		8 688 763
Zasaženost		1,27%
z toho občané	78 901	71,31%
z toho živnostníci	31 739	28,69%
z toho firmy	2	0,00%

Pohlaví	Občané	Poměr	Živnostníci	Poměr
Muži	39 686	50,30%	21 381	67,37%
Ženy	39 215	49,70%	10 358	32,63%

Věk	Občané	Poměr	Živnostníci	Poměr
do 29 let	14 956	13,52%	3 514	3,18%
30-44	33 698	30,46%	13 014	11,76%
45-59	22 223	20,09%	11 850	10,71%
60+	8 024	7,25%	3 361	3,04%

D. VÝSLEDKY ODDLUŽENÍ ZA OBDOBÍ 2008 – 1. POLOLETÍ 2022

POVOLENÁ ODDLUŽENÍ

274 TISÍC OSOB

SPLNĚNÁ ODDLUŽENÍ

138 TISÍC OSOB

AKTUÁLNĚ SE ODDLUŽUJE

110 TISÍC OSOB

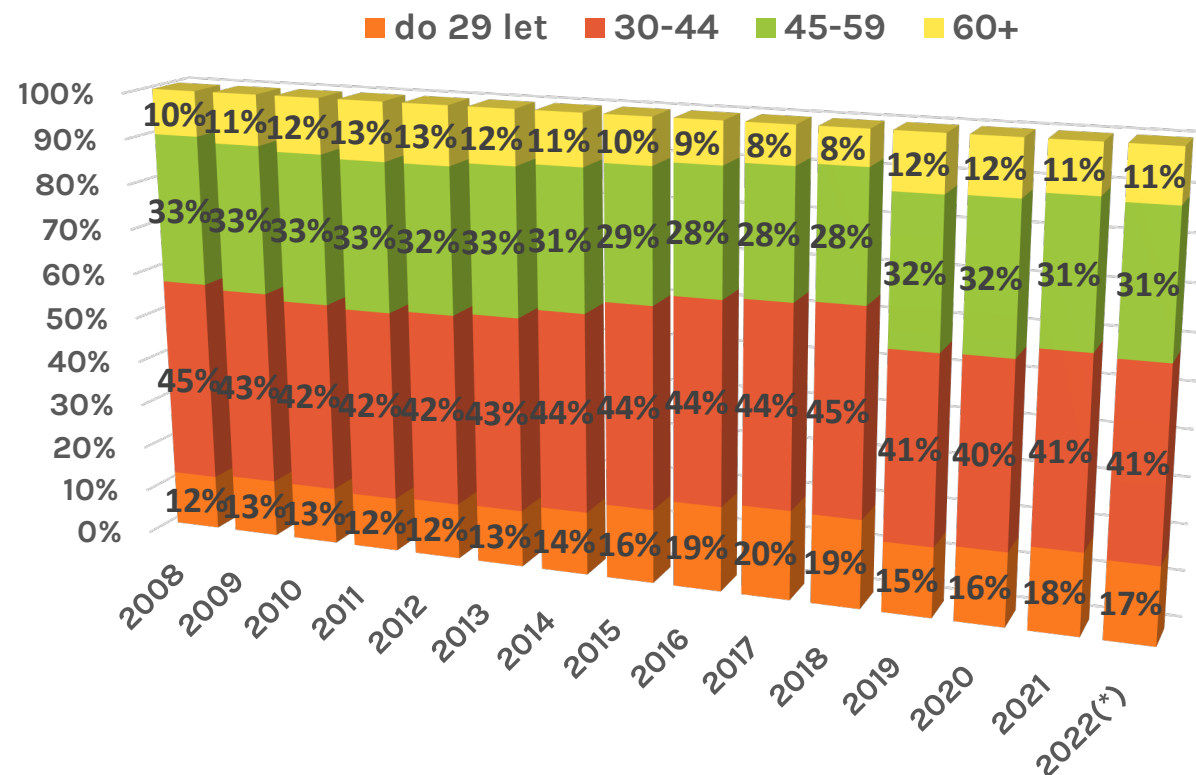
POUHÝCH 9 % DLUŽNÍKŮ

nezvládá splácení a vrací se do života s dluhy

E. CHARAKTERISTIKY DLUŽNÍKŮ

Do oddlužení vstoupilo o trochu více mužů (52 %) než žen. Nicméně také o trochu více jich nezvládlo splácet, a tak je na konci bilance splněných oddlužení mužů a žen vyrovnaná (50 % / 50 %).

Ve věkové struktuře dlužníků převažuje skupina osob 30 – 44 let, následovaná skupinou 45 – 59 let, skupina mladých lidí do 29 let je výrazně menší a nejmenší je skupina seniorů 60+.

Zdroj: ISIR, InsolCentrum

F. EFEKTIVITA SPLÁCENÍ DLUHŮ

DLUŽNÍCI V RÁMCI PĚTILETÉHO SPLÁTKOVÉHO KALENDÁŘE UHRADILI VĚŘITELŮM V PRŮMĚRU 56 % Z HODNOTY PŘIHLÁŠENÝCH POHLEDÁVEK.

PRŮMĚRNÁ VÝŠE PŘIHLÁŠENÝCH POHLEDÁVEK NA 1 DLUŽNÍKA ČINILA 660 TIS. KČ.

PŘÍKLAD ROZDÍLŮ MEZI VĚKOVÝMI KATEGORIEMI

CELKOVĚ LIDÉ V ODDLUŽENÍ ZAPLATILI VĚŘITELŮM ZA OBDOBÍ 2008 AŽ 1. POLOLETÍ 2022 ZHRUBA 80 MLD. KČ.

G. KOMENTÁŘ KE STAVU OBČANSKÝCH INSOLVENCÍ

Insolvenční návrhy směřující na občany podané v první polovině roku 2022 klesly oproti stejnému období loňského roku. Také poklesl počet povolených oddlužení a prohlášených konkurzů občanů.

Nízké počty insolvencí ukazují, že doposud občané odolávají ekonomickým dopadům nárůstu cen energií a potravin natolik, že to zatím nevede k jejich bankrotu. Část lidí, která se dlouhodobě nachází v exekucích, očekává zmírnění pravidel pro oddlužení a nemá v současné době zájem vstupovat do této procedury.

Aktuálně se v České republice nachází v oddlužení 110 tisíc lidí, což činí 1,27 % z celkové populace nad 15 let.

Data z historie 14,5 roku oddlužení prokazují značná společenská a finanční pozitiva této insolvenční procedury. S vysokou mírou pravděpodobnosti můžeme konstatovat, že se podaří oddlužit čtvrt milionu lidí s tím, že byli schopni v pětiletých cyklech splatit věřitelům značnou část svých dluhů. Dosud zaplacených 80 mld. Kč představuje významnou sumu.

Veřejnost nabyла dojmu, že řízení je spravedlivé, a že dlužníci musí pro své osvobození od dluhu něco udělat. Jedná se o úspěch insolvenčních soudů, insolvenčních správců, ale zejména dlužníků a jejich rodin.

III. PREDIKCE VÝVOJE A NÁVRHY POSTUPU

VÝVOJ INSOLVENCÍ MOHOU OVLIVNIT DVA ZÁKLADNÍ FAKTORY:

1. FAKTOREM JE ENERGETICKÁ ZÁVISLOST NA DODAVATELÍCH PLYNU A ROPY, VLIV PŘÍPADNÉHO ZASTAVENÍ DODÁVEK A DOPAD JAK NA EVROPSKOU, TAK ZEJMÉNA NA ČESKOU EKONOMIKU.
-
2. FAKTOREM JE VÝVOJ VNITŘNÍ EKONOMIKY A CHOVÁNÍ SPOTŘEBITELŮ I PODNIKATELSKÉ SFÉRY. OPROTI STANDARDNÍMU OBDOBÍ NAROSTL VÝZNAM VLÁDNÍCH OPATŘENÍ.

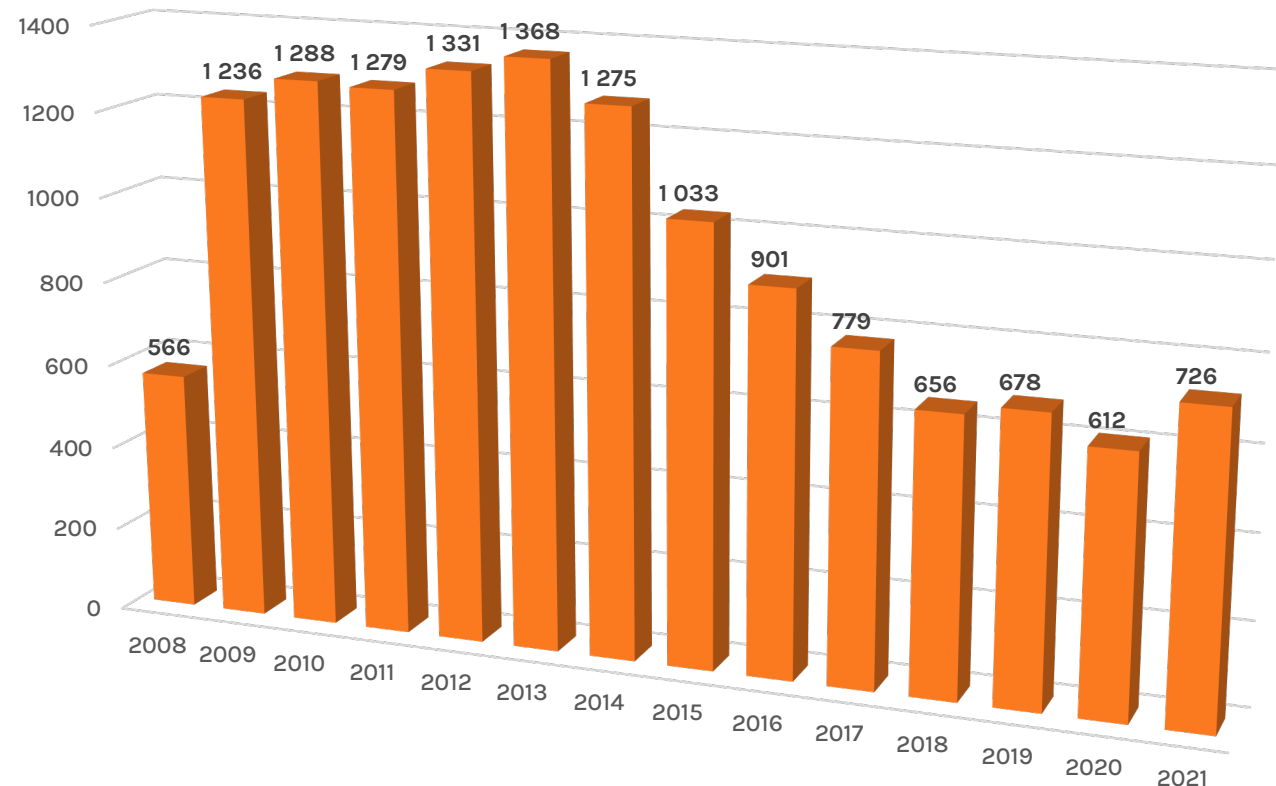
PODNIKATELSKÉ INSOLVENCE

Minulá finanční krize ukázala, že k insolvenčním podnikatelské sféry dochází v ČR s časovým odstupem. Bude-li současný vývoj kopírovat minulé období, tak vrchol počtů konkurzů firem můžeme očekávat v horizontu 2, 3 i 4 let, tedy okolo roku 2024 – 2025.

I kdyby se počet konkurzů firem zvýšil o 100 % oproti současnému stavu, nemusí to z makroekonomického hlediska nic znamenat (pakliže by se nejednalo o strategické podniky).

Zdroj: ISIR, InsolCentrum

Prohlášené konkurzy firem v letech 2008 - 2021

PŘED ČESKOU REPUBLIKOU STOJÍ ÚKOL VYPOŘÁDAT SE S EVROPSKOU SMĚRNICÍ O RESTRUKTURALIZACI A DRUHÉ ŠANCI, A PŘIJMOUT PRÁVNÍ ÚPRAVU ODDLUŽENÍ PRO ŽIVNOSTNÍKY PŘÍPADNĚ I PRO OBČANY.

VE VEŘEJNÉM PROSTORU SE STŘETÁVAJÍ 2 NÁZOROVÉ TRENDY:

1. trend představují zastánci rychlého oddlužení za 3 roky pro každého dlužníka s minimálními požadavky na výši splaceného dluhu
2. trend představují zástupci varující před morálním hazardem v případě snadného oddlužení a prudkým snížením platební morálky

KDO STOJÍ PŘED BRANOU ODDLUŽENÍ?

ÚDAJE O ZADLUŽENÝCH LIDECH A EXEKUCÍCH NEJSOU PŘESNÉ. ZATÍM SE DO ZADLUŽENOSTI NEDOSTALI DOMÁCNOSTI Z TITULU NEZAPLACENÝCH NÁKLADŮ NA ENERGIE.

UVAŽUJME PROTO ZHRUBA 500 TISÍC LIDÍ, PRO KTERÉ BY ODDLUŽENÍ TEORETICKY PŘÍPADALO V ÚVAHU:

- 63 % z nich tvoří muži, 37 % ženy
- průměrný exekuční dlužník má dluh 1,2 mil. Kč a 15 věřitelů
- zhruba 80 % exekučních dlužníků má dlouhodobé dluhy a většinou se naučili s nimi žít, pracují částečně v šedé ekonomice a platí v exekucích minimální částky, nejedná se o ohrožené či ekonomicky neschopné jedince

JAK DLUŽNÍKY PŘEVÉZT NA BŘEH ŽIVOTA BEZ DLUHŮ?

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

Každý z nich by měl veslovat podle svých schopností. Bezmocné a hendikepované musí společnost převézt. Kdybychom umožňovali cestu na druhý břeh bez úsilí, může se stát, že přestanou veslovat i ostatní lidé, a pak se můžeme topit všichni. Nesmíme zapomínat, že nás budou tížit dluhy, které za dlužníky musíme zaplatit. (Jenom stát má za svými dlužníky 136 mld. Kč.) Skokové snížení platební morálky širší populace si nemůžeme v současné ekonomické situaci dovolit.

NAŠE DOPORUČENÍ ZNÍ – VÍCE DLUŽNÍKY DIFERENCovat PODLE JEJICH MOŽNOSTÍ A DBÁT NA KONTROLU POCTIVÉHO PŘÍSTUPU.

Scénáře vývoje insolvencí v ČR se pohybují ve více trajektoriích. Od krizového v případě vážných ekonomických dopadů válečného konfliktu k relativně dobrým při zachování rozvahy všech aktérů.

Jestliže vláda nepodlehne tlaku zájmových uskupení, které budou (mnohdy právem) požadovat všemožné podpory, bude schopna na základě dat identifikovat ohrožené osoby i firmy či odvětví, pak má Česká republika slušnou šanci projít složitým obdobím bez mimořádného nárůstu insolvencí.

K TOMUTO CÍLI CHTĚL PŘÍSPĚT I TENTO KULATÝ DISKUSNÍ STŮL

DĚKUJI ZA POZORNOST

**TATO PREZENTACE BUDE KE STAŽENÍ
NA STRÁNKÁCH INSOLCENTRA**

WWW.INSOLCENTRUM.CZ